

Identificeren van cd's en dvd's

Het belangrijkste onderscheid in digitaliseringsproject 9 is dat tussen de formaten cd en dvd. Er zijn twee manieren om deze dragerformaten van elkaar te kunnen onderscheiden: op basis van fysieke kenmerken en op basis van de inhoud.

Op basis van fysieke kenmerken

Je kan cd's en dvd's makkelijk fysiek van elkaar onderscheiden op basis van fysieke kenmerken. Ten eerste staat er vaak een **logo** op, waarmee duidelijk wordt of het een cd of dvd is.

Logo van de cd (Compact Disc) (Bron: <https://nl.wikipedia.org>)

Logo van de dvd (Bron: <https://commons.wikimedia.org>)

Ten tweede is de opbouw van cd's en dvd's verschillend. Hoewel ze allemaal dezelfde drie soorten lagen hebben, zijn dvd's opgebouwd in een verschillende volgorde, met een extra polycarbonaatlaag en een zichtbare kleeflaag. Als de rand van de schijf van opzij wordt bekeken (de doorsnede), ziet een dvd eruit als twee 0,6 mm schijven aan elkaar gelijmd met een donkere naad in het midden. Wanneer een cd wordt bekeken vanuit dezelfde hoek, zie je één enkele 1,2 mm schijf.

Het zij aanzicht van een dvd, waarbij zich een zichtbare naad in het midden bevindt

Het zij aanzicht van een cd, zonder zichtbare donkere naad

Op basis van inhoud

Indien er op je schijf een cd- of dvd-logo ontbreekt en je op basis van het zij aanzicht niet kan identificeren of het een cd of dvd is, dan kan je ook nog aan de hand van de inhoud van je schijf deze proberen identificeren.

---

proberen identificeren.

Als je je schijf in een lezer steekt (extern of intern in je computer), zal deze je vertellen of de schijf geëncodeerd is als cd of dvd. Wanneer je schijven op deze manier test, is het belangrijk om te onthouden dat verschillende lezers/spelers verschillende schijven anders zullen afspelen. Als je een dvd test in een computerstation geformatteerd voor dvd's, zal dit station de schijf misschien niet afspelen. Dit betekent echter niet dat de schijf zelf niet afspeelbaar is. Het kan zijn dat de dvd geformatteerd is om enkel af te spelen in commerciële dvd-spelers.

Als laatste redmiddel kunnen we simplistisch stellen dat cd voornamelijk gebruikt wordt als drager van audiobestanden en dvd van video (al bevestigt de uitzondering de regel, zie bv. hieronder cd-video en video-cd in digitaliseringsgolf 6, of dvd-audio). Als je dus écht niet weet of je een cd of dvd in handen hebt, dan kan je op basis van je vermoeden van de inhoud van de schijf een beredeneerde gok doen.

Foute vrienden (out of scope)

Let op, de ervaring leert ons dat er foutief heel wat video-cd's en cd-video's geregistreerd werden in AMS. De redenering was vaak: "Het is een cd en er staat (bewegend) beeld op. Maar in AMS staat cd enkel onder 'audio'. Dan zal ik hem maar registreren als video-cd of cd-video, onder 'video'." Dat is dus niet de bedoeling. Ten eerste, als de schijf effectief een cd is en er bevindt zich inderdaad foto- of videomateriaal op, dan is deze schijf out of scope en komt deze niet in aanmerking voor digitalisering. Meer daarover lees je hier. Ten tweede is de kans echter groot dat het géén cd is maar toch een dvd. Als laatste, in het uitzonderlijke geval dat het tóch correct een cd-video of video-cd is, dan behoren deze optische schijven tot digitaliseringsproject 6. Neem bij twijfel contact op met lobke.vandeneynenden@meemoo.be.

Video-cd

Een video-cd (vcd) is een optische schijf met dezelfde grootte en hetzelfde uitzicht als cd's en dvd's, maar bevat alleen beelden, geen menu, ondertitels of andere extra's. De video-cd kan maximum 80 minuten aan beeldmateriaal bevatten. Video-cd's zijn enkelzijdige ronde schijven van 1,2 mm dik, met een diameter van 12 cm. Zie pagina 106-107 van onze annex voor meer informatie.

Afbeelding v/d achterkant van een cd-video (Bron: <https://commons.wikimedia.org>)

Cd-video

Cd-video (cdv) is een **goudkleurige** schijf die vaak gebruikt werd voor commerciële opnames. Zoals de naam al aangeeft, vind je zowel audio als video terug op deze schijf, specifiek muziekvideo's. Dit kan je tevens aan de achterkant opmerken, dankzij het visueel zichtbare onderscheid tussen het buitenste videogedeelte en het binnenste audiogedeelte. Hij is eind jaren '80 van de vorige eeuw uitgebracht door Philips in drie maten. De soort met een diameter van 12 cm lijkt sterk op een cd of dvd. Zie pagina 88-89 in onze annex voor meer informatie.